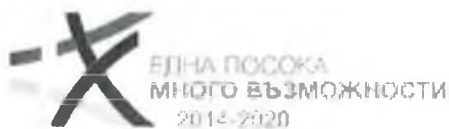

Европейски съюз

Приложение № 6 към

Заповед №

РА-07-43 / 01.08.2022

УТВЪРДИЛ:

РЪКОВОДИТ

НА ОПОС 2014 - 2020 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Главна дирекция „Оперативна програма Околна среда“

Европейски фонд за регионално развитие на ЕС

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

КЪМ ПРОЦЕДУРА BG16M1OP002-3.035

„ПОДОБРЯВАНЕ ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРСКИ
ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОДПОМАГАНЕ НА
ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ГОРИТЕ, ЧРЕЗ
ПРИЛАГАНЕ НА ЛЕСОВЪДСКИ ПРАКТИКИ И ЗАЛЕСЯВАНЕ“

по приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“
на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“

УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОДОБРЕН ПРОЕКТ ПО ПРОЦЕДУРА
„Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и
подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на
лесовъдски практики и залесяване“ от оперативна програма „Околна среда 2014 -
2020 г.“

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ Раздел I Определения

Чл. 1. Използваните в настоящите условия за изпълнение на одобрените проекти по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, наричани по-долу условия за

изпълнение, съкращения, думи и изрази имат следното значение, освен ако от контекста следва друго или изрично е посочен друг смисъл:

1. **Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, наричан по-долу АДБФП** – административен договор по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.)
2. **Асоцииран партньор** – физическо лице, юридическо лице и техни обединения, които са заинтересовани от реализирането на проекта и участват в изпълнението на дейностите по него, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помощ;
3. **Бенефициент** – субектът по чл. 2, т. 10 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, наричан по-долу Регламент (ЕС) № 1303/2013;
4. **ЕСИФ** – Европейски структурни и инвестиционни фондове;
5. **Заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, наричана по-долу ЗБФП** – административен акт на Ръководителя на Управляващия орган на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, наричана по-долу ОПОС 2014-2020 г., по силата на който безвъзмездната финансова помощ се предоставя на бенефициент – звено в структурата или структура към Министерството на околната среда и водите, наричано по-долу МОСВ;
6. **ЗУСЕФСУ** – Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (Обн., ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., изм. и доп., бр. 43 от 7.06.2016 г., бр. 74 от 20.09.2016 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 85 от 24.10.2017 г., изм., бр. 2 от 3.01.2018 г., доп., бр. 29 от 8.04.2019 г., изм., бр. 94 от 29.11.2019 г., доп., бр. 13 от 14.02.2020 г., в сила от 14.02.2020 г., изм. и доп., бр. 52 от 9.06.2020 г., бр. 39 от 27.05.2022 г., бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г., Загл. изм. – ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 1.07.2022 г.);
7. **Измама** - „измама“ по смисъла на чл. 1 от Конвенцията от 1995 година, изготвена въз основа на чл. К.3 от Договора за Европейския съюз, за защита финансовите интереси на Европейските общности;
8. **ИСУН 2020** - Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове в България за програмен период 2014-2020 г. по смисъла на ЗУСЕФСУ;
9. **Извънредни обстоятелства** - са обстоятелства от извънреден характер, които са възникнали след сключването на АДБФП, респективно след връчването на ЗБФП, не са могли да бъдат предвидени или предотвратени при полагане на дължимата грижа и не са резултат от действие или бездействие на Управляващия орган, бенефициента, партньор или асоцииран партньор на Бенефициента;
10. **Насоки за кандидатстване**, наричани по-долу насоки – документ/и по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ. Насоките включват условия за кандидатстване с приложения към тях и условия за изпълнение, с приложения към тях;
11. **Нередност** - съгласно определението, дадено в чл. 1, параграф 2 от Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 2988/95 от 18 декември 1995 г. за закрилата на финансовите интереси на Европейските общности, означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на

бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход. Специфичните определения за нередност и системна нередност относно програмите по ЕСИФ са посочени в Регламент (ЕС) № 1303/2013;

- 12. Одитен орган** - Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ към министъра на финансите;
- 13. Основна дейност по проекта** е дейност, без която няма да могат да бъдат постигнати целите и резултатите на проекта;
- 14. Партньор** – физическо лице, юридическо лице и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение и/или финансово изпълнение на проекта;
- 15. Ръководител на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г.** е ръководителят на администрацията или организацията, в чиято структура се намира Управляващият орган, или определено от него лице. Правомощия на ръководител на управляващия орган по ЗУСЕФСУ може да се упражняват и от овластено от него лице;
- 16. Сертифициращ орган** - Дирекция „Национален фонд“ към Министерството на финансите;
- 17. Управляващ орган, наричан по-долу УО** – Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ към Министерството на околната среда и водите.

Раздел II

Приложно поле. Изменение на условията за изпълнение

Чл. 2. (1) Настоящите условия за изпълнение са неразделна част от насоките и от АДФФП, съответно от ЗБФП.

(2) Разпоредбите от условията за изпълнение, отнасящи се до издаването и до изпълнението ЗБФП, са неприложими за проектните предложения по процедура „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“.

(3) Всички разпоредби от условията за изпълнение, отнасящи се до сключването и изпълнението на АДФФП, са обвързващи за Бенефициента по процедура „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“.

Чл. 3. (1) Като част от АДФФП, съответно от ЗБФП, условията за изпълнение могат да бъдат изменяни и/или допълвани по инициатива на Управляващия орган или по искане на бенефициента, когато това се основава на свързани с процедурата промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, произтичаща от стратегически документ, или в оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.

(2) Одобреният с АДФФП, съответно със ЗБФП проект може да бъде изменян и/или допълван по мотивирано искане на бенефициента и извън случаите по ал. 1, което трябва да бъде одобрено от Управляващия орган.

(3) Условията за изпълнение, като част от АДФФП, могат да бъдат изменяни и/или допълвани с писмено допълнително споразумение на страните по административния договор.

(4) Условията за изпълнение, като част от ЗБФП, могат да бъдат изменяни и/или допълвани със заповед на Ръководителя на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г., която се съобщава на бенефициента в 3-дневен срок от издаването ѝ писмено, по електронна поща с

електронен подпис или по факс. Бенефициентът е длъжен да се запознае с всяко изменение на условията за изпълнение.

(5) Изменените условия за изпълнение са обвързващи за бенефициента от датата на сключването на допълнителното споразумение, в случаите по ал. 3 или от датата на съобщаването – в случаите по ал. 4.

Раздел III Партньорство¹

Чл. 4. (1) Ако това е предвидено в условията за кандидатстване и в проектното предложение на бенефициента, представляващо приложение към АДФП, съответно ЗБФП, той може да изпълнява задълженията си съвместно с един или повече партньори.

(2) Партньорите участват в изпълнението на проекта и разходите, извършени от тях се признават за допустими и подлежат на верификация и доказване на същото основание както разходите, извършени от бенефициента, освен ако друго не е предвидено в АДФП, съответно в ЗБФП.

(3) Когато това е предвидено в насоките, част „условия за кандидатстване“, бенефициентът е длъжен да сключи споразумение със своите партньори. Бенефициентът е длъжен да предостави на своите партньори копие от АДФП, съответно ЗБФП.

Чл. 5. Бенефициентът има право да измени или прекрати споразумение с партньор единствено след получаване на предварителното писмено съгласие на Ръководителя на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г.

Чл. 6. (1) Когато това е предвидено в условията за кандидатстване или в проектното предложение на бенефициента, представляващо приложение към АДФП, съответно ЗБФП, бенефициентът изпълнява задълженията си съвместно с един или повече асоциирани партньори.

(2) Когато това е предвидено в насоките, част „условия за кандидатстване“, бенефициентът е длъжен да сключи споразумение със своите асоциирани партньори.

(3) Асоциираните партньори подпомагат изпълнението на проекта. Бенефициентът е длъжен да представи на асоциираните си партньори копие от АДФП, съответно ЗБФП.

(4) Разходите, направени от асоциираните партньори са недопустими за възстановяване по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.

Чл. 7. (1) Бенефициентът има право да измени или прекрати споразумение с асоцииран партньор единствено след получаване на предварителното писмено съгласие на Ръководителя на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г.

(2) По настоящата процедура не се предвиждат асоциирани партньори и съответно разпоредбите за тях са неприложими.

Раздел IV Проекти, включващи предоставяне на държавни помощи

Чл. 8. (1) При определянето на безвъзмездната финансова помощ за проекти, включващи предоставянето на държавни помощи, се прилагат изискванията, съдържащи се в нормативните актове за съответния вид помощ.

¹ По настоящата процедура е допустимо партньорство по смисъла на § 1, т. 1 и т. 5 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 162/2016 г. за дейността, свързана с провеждането на информационна кампания за популяризиране на залесителните мероприятия, различна от задължителните мерки за информация и комуникация. Допустим партньор – юридически лица с нестопанска цел (сдружения и фондации).

(2) Видът и размерът на държавната помощ, условията за предоставяне на помощта, както и условията, съдържащи се в решението на Европейската комисия за разрешаване на помощта, се посочват в АДФФП, съответно в ЗБФП.

(3) При предоставяне на минимални помощи, помощи, освободени от задължението за уведомяване на Европейската комисия и/или помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, размерът/интензитетът на помощта, условията за предоставяне на помощта и приложимият нормативен акт за съответния вид помощ се посочват в АДФФП, съответно в ЗБФП.

(4) Бенефициентът е длъжен да изпълнява всички задължения, свързани с получаването на държавна помощ, минимална помощ или помощ, попадаща в обхвата на груповото освобождаване, във вид и обем, определени в АДФФП, съответно в ЗБФП и в съответствие с приложимото законодателство.

Чл. 9. (1) В случаите на предоставяне на държавни помощи, бенефициентът няма право да включва в исканията за плащания подлежащи на възстановяване разходи, надхвърлящи размера и/или интензитета на помощта.

(2) Бенефициентът е длъжен да използва средствата, предоставяни под формата на държавна помощ, минимална помощ, освободена от уведомяване помощ или помощ, попадаща в обхвата на груповото освобождаване, единствено за финансиране на дейностите и разходите, за които тези средства се предоставят.

(3) Бенефициентът, в качеството му на получател на помощ, е длъжен да оказва пълно съдействие на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г.

(4) Бенефициентът е длъжен да спазва приложимото законодателство за съответния вид помощ и да не допуска нарушаване на чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Глава втора

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АДФФП/ЗБФП

Раздел I

Права и задължения на Бенефициента

Чл. 10. (1) Бенефициентът е длъжен да изпълни дейностите, включени в проекта, при условията и в сроковете по АДФФП, съответно по ЗБФП, а именно до 31.12.2023 г., на свой собствен риск, с оглед на предвидените в одобреното проектно предложение цели и постигане на посочените в него индикатори, както и да използва предоставената безвъзмездна финансова помощ по предназначение. Одобреното проектно предложение е неразделна част от АДФФП, съответно от ЗБФП, като стойността на всички проектни предложения съставлява общия бюджет на процедурата от 62 000 000,00 лв.

(2) Бенефициентът е длъжен да постигне целевите стойности на индикатора/ите за изпълнение, включен/и в проектното предложение – Обща залесена площ в резултат от изпълнението на проекта (ха), до изтичане на срока за изпълнение на дейностите по проекта, определен в АДФФП, съответно в ЗБФП.

(3) След приключване на дейностите по проекта, Бенефициентът е длъжен да отчете целевите стойности на всички индикатори, които имат принос към постигането им, чрез подаване на пакет отчетни документи, включващ технически отчет. В техническия отчет Бенефициентът предоставя информация и относно площта на местообитанията, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост (ха), като същата следва да бъде предоставена единствено по отношение на целевите горски природни местообитания, попадащи в обхвата на проекта.

(4) При неизпълнение на индикатори, които са свързани с постигането на целите на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, на бенефициента, се налагат финансови корекции в размери, определени в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от

Европейските структурни и инвестиционни фондове (приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г., обн., ДВ, бр. 27 от 31.03.2017 г., изм. и доп. ДВ, бр. 19 от 06.03.2020 г.).

(5) Размерът на финансовите корекции по ал. 4 се определя като процент от размера на безвъзмездната финансова помощ за проекта, която за всеки отделен бенефициент е както следва:

т. 1. Северозападно държавно предприятие – 9 998 197,00 лв.

т. 2. Северноцентрално държавно предприятие – 9 999 944,00 лв.

т. 3. Североизточно държавно предприятие – 11 256 485,00 лв.

т. 4. Югозападно държавно предприятие – 12 474 131,00 лв.

т. 5. Южноцентрално държавно предприятие – 8 271 243,00 лв.

т. 6. Югоизточно държавно предприятие – 10 000 000,00 лв.

(6) В случаите по ал. 4, когато финансовата подкрепа не е оттеглена изцяло, бенефициентът е длъжен да осигури, в указан от Управляващия орган срок и за своя сметка, средствата, необходими за изпълнение на неизпълнените дейности, включени в одобреното проектно предложение.

Чл. 11. (1) Бенефициентът се задължава да извършва дейностите, включени в проекта, в съответствие с принципа на добро финансово управление, определени в Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(2) Управляващият орган си запазва правото да отмени изцяло финансовата подкрепа за изпълнението на проекта, когато това е необходимо, за да не се допусне нарушение на принципа на добро финансово управление.

Чл. 12. Бенефициентът е длъжен да осигури финансовите средства за покриване на недопустими за финансиране разходи, необходими за изпълнението на проекта и за покриване на собственото участие, както и за покриване на допустимите за финансиране разходи, преди те да му бъдат възстановени от безвъзмездната финансова помощ по АДФП, съответно по ЗБФП.

Чл. 13. (1) Бенефициентът е длъжен да използва безвъзмездната финансова помощ единствено за финансиране на дейностите, включени в проекта, съответно за възстановяване на допустимите за финансиране разходи.

(2) Безвъзмездната финансова помощ по всеки АДФП, съответно ЗБФП, е дължима до размера на сертифицираните допустими за финансиране разходи.

(3) Бенефициентът се задължава да не кумулира и начислява печалба вследствие на изпълнението на АДФП, съответно на ЗБФП.

(4) Когато бенефициентът е получил средства чрез превод от Управляващия орган по своя банкова сметка, всички натрупани лихви по авансови плащания или евентуални приходи и/или други печалби, генерирани по време на изпълнение на АДФП, съответно на ЗБФП, както и подлежащите на възстановяване неусвоени средства се възстановяват на Управляващия орган. Ръководителят на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. има право да издаде указания относно срока за възстановяване на средствата и банковата сметка, по която следва да се преведат.

Чл. 14. (1) Бенефициентът е длъжен да спазва бюджета на проекта, въведен във формуляра за кандидатстване, наличен в ИСУН 2020, съгласно следните ограничения:

1. Разходи за СМР по проекта – до 15% от общите допустими разходи. В това процентно ограничение се включват сумите за непредвидени разходи за СМР, както и присъщите дейности към строителството – проектиране, авторски и строителен надзор;

а. Разходите за проектиране до 10% от стойността на СМР;

б. Разходите за строителен надзор до 5% от стойността на СМР;

в. Разходите за авторски надзор до 3% от стойността на СМР;

- г. Непредвидени разходи за СМР – до 10% от общите допустими разходи за СМР по проекта, посочени в подразход „Строително-монтажни работи“;
2. Разходи за закупуване на техника и оборудване – до 40% от допустимите разходи;
3. Разходи за закупуване на специализирани моторни превозни средства пряко свързани с основните дейности по проекта (за превоз на фиданки, материали, инструменти, съдове с вода за поливна дейност и др.) – до 5% от разходите за закупуване на техника и оборудване;
4. Разходи за спомагателни дейности – до 5% от общите допустими разходи по проекта.
5. Разходи за информационна кампания и популяризиране на дейностите за подготовка и залесяване на горски площи – до 3% от общите допустими разходи по проекта.

(2) Промени в бюджета на проекта, наличен в ИСУН 2020, се извършват по мотивирано искане на бенефициента и след одобрение от Ръководителя на Управляващия орган на ОПОС 2014 – 2020 г., чрез подписване на допълнително споразумение към АДФП, съответно чрез издаване на заповед за изменение и/или допълнение на ЗБФП, в случай че не е указано друго от Управляващия орган.

(3) Ръководителят на Управляващия орган на ОПОС 2014 – 2020 г. има право да дава на бенефициента указания за промяна на бюджета на проекта, в които да посочи условията, при които би одобрил промяната да се извърши.

Чл. 15. Извършването на разходи под формата по чл. 55, ал. 1, (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ не освобождава Бенефициента от задължението му да разходва средствата по настоящия договор при спазване на приложимото европейско и национално законодателство.

Чл. 16. (1) Бенефициентът се задължава да потвърждава разходите за строителни и монтажни работи и/или доставка на стоки и/или предоставяне на услуги по АДФП, съответно ЗБФП, въз основа на фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност, съгласно приложимото законодателство, освен в случаите на отчитане на разходи чрез формите за предоставяне на финансова подкрепа по чл. 55, ал. 1, т. 2-3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), чл. 55, ал. 1, (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ.

(2) При отчитане на разходи чрез формите за предоставяне на финансова подкрепа по чл. 55, ал. 1, т. 2-3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), и чл. 55, ал. 1, (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ, бенефициентът представя документи и/или материали, доказващи, че е изпълнил мерките за информация и комуникация, в съответствие с разпоредбите на Приложение XII от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г., както и други документи, изискуеми от Управляващия орган на ОПОС 2014 – 2020 г.

(3) Бенефициентът се задължава преди да направи плащане към изпълнителя да извърши следните проверки:

1. пълна проверка на документите, представени от изпълнителите по договорите за изпълнение на проекта, както и проверка за изпълнението на определените условия за плащане;
2. проверка за изпълнението на определените условия за плащане в АДФП, съответно в ЗБФП, в случаите на отчитане чрез формите за предоставяне на финансова подкрепа по чл. 55, ал. 1, т. 2-3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) и чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ;

3. при изпълнение на инфраструктурни проекти - проверка на място с цел да удостовери, че декларираните от изпълнителя разходи съответстват на действителния напредък при изпълнението на проекта;
4. при всички други случаи извън т. 3 - при необходимост проверка на място с цел да удостовери, че декларираните от изпълнителя разходи съответстват на действителния напредък при изпълнението на проекта.

(4) Всяка проверка по ал. 3 задължително се документира от бенефициента, като доказателствата за извършването ѝ се предоставят при поискване на Управляващия орган, Сертифициращия орган, Одитния орган и на други проверяващи и контролни органи.

(5) Бенефициентът е длъжен да не допуска едни и същи разходи по проекта да бъдат финансирани както по АДФП, съответно по ЗБФП, така и с други средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на Бенефициента.

(6) В случай че при извършване на проверка по ал. 3 се установят заявени за плащане дейности, базирани на договор за изпълнение на проекта, които се финансират и с други средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента, последният уведомява Управляващия орган в деня на узнаване на това обстоятелство и не включва разходите за тези дейности в искания за плащане.

Чл. 17. (1) Бенефициентът в 10-дневен срок от определянето на ръководителя на проекта уведомява писмено Управляващия орган относно имената на ръководителя на проекта, служебния му адрес и координатите за връзка.

(2) При промяна на ръководителя на проекта/член от екипа бенефициентът е длъжен да уведоми Управляващия орган относно обстоятелствата по ал. 1 в 10-дневен срок от промяната.

(3) Всички действия, извършени от лицето по ал. 1 в качеството му на ръководител на проект, се считат за извършени за бенефициента и са обвързващи за него.

Чл. 18. (1) Бенефициентът се задължава, във връзка с изпълнението на проекта, да осигури екип за управление на проекта с подходяща компетентност и опит, съобразно спецификата на проекта и да определи задачите му.

(2) Бенефициентът се задължава да осигури подписването от страна на членовете на екипа за управление на Проекта на декларациите по чл. 5 от Наредба № Н-3 от 22 май 2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество.

Чл. 19. (1) Бенефициентът се задължава да сключи договор с изпълнител (ако е предвидено външно възлагане) до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване, който срок е определен в проектното предложение.

(2) Срокът по ал. 1 спира да тече в случаите, определени с разпоредбата на чл. 4, ал. 2 от ПМС № 162/2016 г.

(3) При неизпълнение на задължението на бенефициента по ал. 1, ръководителят на Управляващия орган прекратява АДФП, съответно ЗБФП, и има право да иска възстановяване на всички изплатени средства, заедно с дължимата лихва, която се начислява от момента, в който задължението стане изискуемо.

Чл. 20. (1) Бенефициентът се задължава в 7-дневен срок от сключване на договор с избран изпълнител да представи на Управляващия орган всички документи, свързани с проведено възлагане, както и сключените допълнителни споразумения към договорите за изпълнение на дейностите по проекта, за осъществяване на последващ контрол за законосъобразност, освен в случаите на отчитане на разходи чрез формите за предоставяне на финансова подкрепа по чл. 55, ал. 1, т. 2-3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) и чл. 55,

ал. 1, (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г), т. 4 от ЗУСЕФСУ. В случай че обществената поръчка е разделена на обособени позиции, бенефициентът се задължава да представи на УО документите в 7 дневен срок от сключване на последния договор по обособената позиция.

(2) Бенефициентът качва документите по ал. 1 в ИСУН 2020 в срока по ал. 1, за което уведомява Управляващия орган в писмена форма – чрез ИСУН 2020 и по факс, с писмо или по електронна поща с електронен подпис, като прилага към уведомлението и декларация за идентичност на документите.

(3) В случай на обжалване на проведената обществена поръчка за избор на изпълнител, бенефициентът се задължава след влизане в сила на решението за определяне на класирания изпълнител или определението за допуснато предварително изпълнение да предостави всички документи, свързани с обществената поръчка за последващ контрол за законосъобразност и да уведоми Управляващия орган по реда и в сроковете по ал. 1 - 2.

(4) Документите по ал. 1 и 3 се допълват единствено с документи, изрично изискани от Управляващия орган.

(5) Бенефициентът няма право да променя след уведомлението по ал. 2 и 3 качените в ИСУН 2020 документи за последващ контрол, с изключение на случаите, в които Управляващият орган е изискал представяне на допълнителни документи и доказателства.

Чл. 21. (1) Бенефициентът се задължава да предприема всички необходими мерки за избягване на конфликт на интереси и да уведомява Управляващия орган за всяко обстоятелство, което предизвиква или би могло да предизвика такъв.

(2) Бенефициентът се задължава да не допуска конфликт на интереси и да не допуска осъществяването на корупционни схеми и практики при провеждането на процедурите за определяне на изпълнител за дейностите, включени в проекта. Одобрението на „План за външно възлагане“, на етап оценка на проектното предложение не освобождава бенефициентът от отговорността за законосъобразно възлагане съгласно приложимото законодателство.

Чл. 22. (1) Бенефициентът се задължава да спазва мерките за информация и комуникация, посочени в Приложение № XII към Регламент (ЕС) № 1303/2013 и в Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014 на Комисията от 28 юли 2014 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на някои подробни разпоредби за прехвърлянето и управлението на приноса от програми, докладването относно финансовите инструменти, техническите характеристики на мерките за информация и комуникация относно операциите и системата за записване и съхранение на данни, както и мерките за информация и комуникация, предвидени в одобреното му проектно предложение.

(2) Бенефициентът е длъжен да предприеме всички необходими действия за популяризиране на факта, че проектът се съфинансира от Европейския фонд за регионално развитие, по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.

Чл. 23. (1) Бенефициентът се задължава да поддържа адекватна одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и да спазва изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

(2) Бенефициентът е длъжен да съхранява цялата документация по АДФФП, в сроковете по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, като за него началната дата за поддържане на адекватна одитна следа е датата, на която е започнала подготовката на проекта.

Чл. 24. Бенефициентът е длъжен да осчетоводява надлежно извършените разходи в специално обособена аналитичност в счетоводна система и да осигурява достъп до счетоводната система за проверка от националните и европейските контролни и одитни органи.

Чл. 25. (1) Бенефициентът е длъжен да уведомява писмено Управляващия орган в срок не по-късно от 5 дни от възникване на съответното обстоятелство, за приети решения, свързани с предстоящи промени в правно-организационната си форма.

(2) В случаите по ал. 1 Управляващият орган има право да провери правосубектността на Бенефициента.

(3) Бенефициентът има правото да предоставя на Управляващия орган писмено искане за промяна на банковата сметка, посочена в АДФФП, съответно на ЗБФП, а Управляващият орган се задължава да извършва плащанията по АДФФП, съответно по ЗБФП по променената банкова сметка, считано от датата на получаването на писменото искане.

(4) Правата и задълженията, произтичащи от АДФФП, съответно от ЗБФП, не могат да бъдат прехвърлени от бенефициента на трето лице, освен в случай на законодателни промени или на други причини, водещи до промяна на правосубектността на Бенефициента. Прехвърлянето на права и задължения се извършва след предварително писмено съгласие на Ръководителя на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г.

(5) В случаите по ал. 4 правата и задълженията, произтичащи от АДФФП, съответно от ЗБФП, могат да бъдат прехвърлени само на лицето, правопреемник на бенефициента.

Чл. 26. Бенефициентът се задължава също:

1. да изпълни дейностите, включени в проекта точно, пълно, качествено, в срок и на своя собствена отговорност, при спазване на приложимото законодателство;
2. да съдейства на Управляващия орган, Сертифициращия орган и Одитния орган и да предоставя при поискване информация и документи, във връзка с предмета на АДФФП, съответно на ЗБФП, в определения за това срок;
3. да спазва разпоредбите на действащото законодателство, отнасящо се до управлението и изпълнението на проекта, включително законодателството в областта на държавните помощи, провеждането на процедури за избор на изпълнители на дейност по проекта, осигуряването на равни възможности и опазването на околната среда;
4. да не допуска средства, получени по АДФФП, съответно по ЗБФП, или активи, придобити при изпълнение на проекта да бъдат предоставяни на трети лица в нарушение на законодателството в областта на държавните помощи;
5. да възложи експлоатацията на съоръженията, изградени в изпълнение на АДФФП, съответно на ЗБФП, при спазване на действащото законодателство, включително на законодателството в областта на държавните помощи;
6. да предоставя становища, документи и информация, свързани с предоставянето на държавни помощи, в т. ч. минимални помощи и/или помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, изискани от Управляващия орган, Министерството на финансите и/или от Европейската комисия, в рамките на срока, определен в искането за тяхното предоставяне;
7. при поискване да предоставя на Управляващия орган документите, свързани с откриването на нови работни места и запазването на съществуващи такива, в рамките на срока, определен в искането за тяхното предоставяне;
8. да предоставя достъп и да осигурява условия за извършване на проверки на място и одити по време на изпълнението на проекта от Управляващия орган, Сертифициращия орган, Одитния орган, определени български контролни и одитиращи органи,

Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и от страна на Европейската комисия;

9. да изпълнява мерките и указанията, съдържащи се в докладите от проверки на място и докладите за одит, и да предоставя на Управляващия орган информация и доказателства във връзка с тяхното изпълнение;
10. да изпълнява указанията на Управляващия орган във връзка с изпълнението на задълженията си по АДФФП, съответно по ЗБФП, и на Министерството на финансите в качеството му на Сертифициращ орган.
11. да привежда в съответствие с АДФФП, съответно със ЗБФП, и с указанията на Управляващия орган всички инструкции, указания, правила и други вътрешни актове, които се прилагат в организацията на бенефициента.

Чл. 27. Бенефициентът има право:

1. да получи безвъзмездна финансова помощ по реда, в сроковете и при условията, определени в АДФФП, съответно в ЗБФП;
2. да бъде предварително уведомяван за датите на извършване на планираните проверки на място;
3. да бъде уведомяван писмено за размера на верифицираните разходи, включени в искания за плащане;
4. да получава от Управляващия орган документи и информация относно изискванията, отнасящи се до предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Околна среда 2014 -2020 г.“.

Раздел II

Срокове

Чл. 28. (1) Бенефициентът е длъжен да информира незабавно Управляващия орган в писмен вид за възникването на всякакви обстоятелства, които биха могли да попречат или да забавят изпълнението на АДФФП, съответно на ЗБФП.

(2) Страната, изправена пред обстоятелство по ал. 1, информира другата страна незабавно, като посочва естеството, вероятната продължителност и предвидимите последици от него и предприема всички мерки за свеждане до минимум на евентуални вреди.

(3) Бенефициентът може да поиска удължаване на срока за изпълнение на дейностите, включени в проекта. Искането за удължаване трябва да бъде мотивирано и придружено от всички доказателства за наличието на обстоятелствата, налагащи удължаването, които са необходими за вземане на решение за изменение на АДФФП, съответно на ЗБФП.

(4) Искането за удължаване по ал. 3 подлежи на одобрение от Управляващия орган.

(5) В случай на спиране и удължаване на срокове по АДФФП, съответно по ЗБФП, независимо от обстоятелствата, довели до спирането и удължаването на сроковете, Управляващият орган е длъжен да възстанови само разходите, платени в периода на допустимост на разходите – от 01.01.2014 г. до 31.12.2023 г., като плащания, извършени извън този период, остават за сметка на бенефициента.

Чл. 29. (1) Срокът за изпълнение на отделни дейности по проекта спира да тече при възникване на някое от следните обстоятелства:

1. когато решението за определяне на изпълнител се обжалва – с периода от време от датата, на която е образувано производството по обжалване, до окончателното решаване на спора.
2. когато се обжалва друго решение, действие или бездействие на възложителя и е наложена временна мярка „спиране на процедурата“ – с периода от време от датата, на която е образувано производството по обжалване, до окончателното решаване на спора.

3. при прекратяване на процедура за определяне от бенефициента на изпълнител на дейност по проекта – с периода от време от датата на влизане в сила на решението за прекратяване на процедурата до откриването на нова процедура със същия предмет.
 4. при възникване на извънредни обстоятелства, които възпрепятстват изпълнението на дейността или го правят трудно или рисковано – с периода от време от момента на възникване на съответното обстоятелство до отпадането му.
- (2) В случаите по ал. 1, когато в резултат от удължаването бенефициентът не е сключил договор с изпълнител в посочения в одобреното проектно предложение срок, предвиден за неговото сключване, такъв задължително се сключва не по-късно до 12 /дванадесет/ месеца от изтичането на този срок.
- (3) При неключване на договор в срока по ал. 2, се прилага разпоредбата на чл. 19, ал. 3 от настоящите условия.
- (4) В случай, че удължаването на срока за изпълнение на дейност/дейности, съответно спирането на срока, определен в ал. 2 на основанията, предвидени в чл. 4, ал. 2 от ПМС № 162/2016 г., налага удължаване на срока за изпълнение на проекта, посочен в АДФП, съответно в ЗБФП, същият може да бъде удължен по мотивирано искане на бенефициента, по реда на чл. 3, ал. 2, 3 и 4.
- (5) В случаите по ал. 1, т. 4, когато извънредното обстоятелство създава необходимост да се предотвратят или отстранят тежки последици за обществен интерес, Ръководителят на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. може да прекрати едностранно АДФП, съответно да отмени едностранно, ЗБФП.
- (6) След отпадане на обстоятелството по ал. 1, предизвикало спирането или удължаването, срокът за изпълнение на спряната дейност по проекта се възобновява. Бенефициентът е длъжен в деня на узнаването за отпадането на обстоятелството да уведоми Управляващия орган за това и за възобновяването на дейността по проекта.
- (7) За периода на спиране на изпълнението плащания по АДФП, съответно по ЗБФП, за съответната дейност не се дължат.
- Чл. 30. (1)** По преценка на Управляващия орган, срокът за изпълнение на проекта и срокът на АДФП, съответно на ЗБФП, спира да тече при съмнение за нередност или подозрение за измама, съобразно тежестта на нарушението – от датата на уведомяване на бенефициента за спирането и се възобновява след отпадане на обстоятелството, предизвикало съмнението за нередност или подозрението за измама.
- (2) По преценка на Управляващия орган, срокът за изпълнение на проекта, а от там и за изпълнение на АДФП, съответно на ЗБФП, спира да тече от датата на регистриране на нередност или подозрение за измама и се възобновява от датата на тяхното приключване, съобразно тежестта на нарушението.
- (3) Ръководителят на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. уведомява бенефициента за спирането и за възобновяването на изпълнението на АДФП, съответно на ЗБФП.
- (4) Срокът за изпълнение на проекта, а от там и на АДФП, съответно на ЗБФП, се удължава с периода на спирането като за този период плащания по АДФП, съответно по ЗБФП не се дължат.

Раздел III

Отчети на Бенефициента. Одобряване

Чл. 31. (1) Бенефициентът е длъжен да докладва напредъка по изпълнението на проекта като предоставя на Управляващия орган за одобрение:

1. технически и финансови отчети (доклади за напредък), които се представят заедно с всяко искане за междинно плащане;
2. технически и финансов отчет (окончателен доклад) за изпълнението на проекта, които се представят заедно с искането за окончателно плащане;

3. технически отчет (доклад за напредък), който се предоставя при поискване от Управляващия орган.

(2) Отчетите по ал. 1 се представят чрез ИСУН 2020 по образци, налични в системата. Те трябва да съдържат пълна информация за всички аспекти от изпълнението на проекта, независимо от това каква част от проекта се финансира чрез безвъзмездната финансова помощ.

(3) Бенефициентът носи отговорност за достоверността и пълнотата на информацията, включена в техническите и финансовите отчети.

(4) Управляващият орган има право по всяко време да иска информация за изпълнението на проектите.

Чл. 32. (1) Отчетите по чл. 31, ал. 1 подлежат на одобрение от Управляващия орган, като одобрението им е задължително условие за възстановяване на извършени допустими за финансиране разходи.

(2) Одобряването на отчетите по чл. 31, ал. 1 следва да бъде извършено от Управляващия орган в сроковете за плащане на съответното искане за междинно или окончателно плащане.

Раздел IV

Права и задължения на Управляващия орган

Чл. 33. Управляващият орган се задължава:

1. да предостави на бенефициента безвъзмездната финансова помощ при условията и в сроковете, определени в АДФП, съответно в ЗБФП, до размера на сертифицираните разходи;
2. да уведомява бенефициента за датите на извършване на планираните проверки на място в разумен срок;
3. да уведомява писмено бенефициента за размера на верифицираните разходи, включени в искания за плащане;
4. да предоставя на бенефициента при поискване документи и информация относно изискванията, отнасящи се до предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Околна среда 2014 -2020 г.“.

Чл. 34. (1) Управляващият орган има право:

1. да проверява изпълнението на задълженията на бенефициента, произтичащи от АДФП, съответно от ЗБФП;
2. да извършва проверки на документацията, която му е предоставена от бенефициента;
3. да извършва проверки на място на бенефициента;
4. да проверява изпълнението от страна на бенефициента на мерките и указанията, съдържащи се в доклади от проверки на място и в одитни доклади;
5. да изисква от бенефициента информация и документи, свързани с изпълнението на АДФП, съответно на ЗБФП;
6. да иска възстановяване на суми по нередности и други недължимо платени и надплатени суми, неправомерно получени или неправомерно усвоени средства, както и на всички суми, надхвърлящи размера на сертифицираните разходи;
7. да прихваща дължими от бенефициента суми от последващи плащания по АДФП, съответно по ЗБФП;
8. да упражнява правата по предоставените от бенефициента обезпечения, предвидени в АДФП, съответно в ЗБФП;
9. да извършва финансови корекции въз основа на собствени констатации и/или при препоръка от страна на Одитния орган, както и по искане на Европейската комисия или друг контролен орган;
10. да дава указания, които са задължителни за бенефициента, във връзка с изпълнението на АДФП, съответно на ЗБФП;

11. в случаите, когато бенефициентът не изпълни препоръки, не представи доказателства за изпълнението/че са предприети действия за изпълнението на препоръки в доклади от проверки и/или одити, свързани с констатирани слабости при управлението на одобрения проект, да откаже да верифицира разходите, включени в съответното искане за плащане;
 12. да прекрати АДФФП, съответно ЗБФП при наличие на основанията, предвидени в тях и/или в действащото законодателство.
- (2) Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за проекта се намалява с размера на средствата, представляващ разликата между планираната и реалната цена на всички договори за обществени поръчки, сключени в изпълнение на АДФФП, съответно на ЗБФП.
- (3) Размерът на авансовото плащане се определя като процент от размера на безвъзмездната финансова помощ, посочен в АДФФП, съответно по ЗБФП освен ако друго не е указано в условията за кандидатстване.
- (4) В срок до 7 дни след сключване на всички договори за обществени поръчки, бенефициентът се задължава да представи на Управляващия орган ревизиран бюджет на проекта, в съответствие с реалните стойности на тези договори.
- (5) Управляващият орган може да изиска ревизиран бюджет на проекта и извън случаите по ал. 4, при условие, че за една или повече дейности по проекта са сключени всички договори за обществени поръчки.
- Чл. 35.** Управляващият орган, националните контролни и одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори имат право да публикуват наименованието и адреса на бенефициента, наименованието на проекта и размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ.

Раздел V

Проверки

- Чл. 36. (1)** Изпълнението на проекта и резултатите от него се проверяват от Управляващия орган или определени от него лица, Одитния или Сертифициращия орган, европейски контролни и одитни органи и от представители на Европейската комисия. Проверките на място се извършват от датата на одобрението на проекта за финансиране по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ до изтичането на срока, определен по реда на чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 или до изтичането на срока по чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, който от двата срока изтича по-късно.
- (2) Управляващият орган има право да извършва планирани и непланирани (извънредни) проверки на място, като всеки проект подлежи най-малко на една планирана проверка на място. Проверки могат да бъдат правени от Управляващия орган както във връзка с постъпило искане за плащане, така и независимо от него. Управляващият орган има право да извършва и проверки за спазване на принципа за дълготрайност, съгласно изискванията на чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.
- Чл. 37. (1)** Управляващият орган уведомява бенефициента за планираните проверки на място предварително в разумен срок, като му предоставя следната информация: период и обхват на проверката и при необходимост документация, която бенефициентът трябва да осигури и лица, които е необходимо да присъстват.
- (2) Управляващият орган не е длъжен да уведомява бенефициента за непланираните (извънредни) проверки на място.
- Чл. 38.** По време на проверките бенефициентът е длъжен:
1. да определи един или няколко служители с подходяща квалификация и опит, в зависимост от естеството на проекта, пряко ангажирани с неговото управление, които да присъстват при извършването на проверките и да оказват съдействие на проверяващите лица;

2. да осигури достъп до финансовата, техническа, счетоводна и всякаква друга документация, бази данни и/или системи, отнасящи се до проекта, в това число документация, свързана с капацитета на бенефициента да управлява проекта; документи, свързани с процедурите за определяне на изпълнител и с договорите за изпълнение на дейностите по проекта; документи относно извършени разходи, вътрешни правила и процедури, инструкции, указания, длъжностни характеристики и др.;
3. да предостави на проверяващите лица свободен достъп до обектите, реализиращи се/реализирани в резултат на проекта;
4. да осигури достъп до документацията, която се държи и/или съхранява от изпълнителите, подизпълнителите и партньорите/асоциираните партньори;
5. да оказва пълно съдействие на проверяващите лица, включително при вземането на проби, извършването на замервания и/или набирането на снимков материал.

Чл. 39. (1) За всяка проверка на място Управляващият орган изготвя доклад, който се изпраща на бенефициента на хартиен носител или по факс и чрез ИСУН 2020. В случай че докладът съдържа препоръки, Ръководителят на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. определя срок, в който бенефициентът да ги отстрани.

(2) Бенефициентът е длъжен да изпълни препоръките, съдържащи се в доклада по ал. 1, в определения за това срок. Изпълнението на препоръките, съдържащи се в доклада, се проследява при последваща проверка на място.

Глава трета

ПОДЛЕЖАЩИ НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ РАЗХОДИ

Раздел I

Допустими разходи

Чл. 40. (1) На възстановяване подлежат само направените от бенефициента допустими разходи. За допустими се считат разходите, които отговарят на изискванията за допустимост, уредени в действащото европейско и национално законодателство.

(2) Доколкото приложимото право не предвижда друго, разходите се считат за допустими, ако са налице едновременно следните условия:

1. разходите са за дейности, съответстващи на критериите за подбор на операции и се извършват от допустими бенефициенти съгласно оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“;
2. разходите попадат във включените в насоките и в одобрения проект категории разходи;
3. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности;
4. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
5. разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
6. за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

7. разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи, когато е приложимо.
- (3) Не са допустими разходи за операции, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента и към датата на сключването на АДФП, съответно издаването на ЗБФП, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.
- (4) Недопустимите за финансиране разходи, които са одобрени и платени от бенефициента, остават за сметка на бенефициента и не подлежат на възстановяване и финансиране чрез безвъзмездната финансова помощ.
- (5) Разходи, които биха могли да бъдат допустими за финансиране, но които не са извършени правомерно и не са верифицирани и/или сертифицирани от Управляващия орган и/или Сертифициращия орган, независимо че са били одобрени и платени от бенефициента, остават за сметка на бенефициента и не подлежат на възстановяване и финансиране чрез безвъзмездната финансова помощ.
- (6) В случай че съгласно приложимото право, в насоките, част „условия за кандидатстване“ или в самия проект е определен максимален процент на определена категория разходи спрямо общия размер на безвъзмездната финансова помощ или по друг начин бъде определен максимален размер на определена категория разходи, на възстановяване подлежат само разходите до съответно определения максимален размер, а направените над този размер разходи остават за сметка на бенефициента.
- (7) Процентните ограничения по ал. 6 се прилагат както за определяне на размера на допустимите разходи за финансиране по бюджет на етап оценка, така и за определяне на размера на допустимите разходи за възстановяване при реално изпълнение на проект.

Раздел II

Верифициране на разходи

- Чл. 41. (1)** На верифициране подлежат само разходите, по отношение на които са спазени изискванията за допустимост.
- (2) Бенефициентът по АДФП, съответно по ЗБФП е отговорен за потвърждаване на разходите по проекта въз основа на фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност съгласно приложимото законодателство, освен в случаите на отчитане на разходи чрез формите за предоставяне на финансова подкрепа по чл. 55, ал. 1, т. 2-3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ.
- (3) Бенефициентът се задължава да не включва в договорите с изпълнителите изисквания за минимална стойност на разходите, които да бъдат отчитани към него.
- (4) Преди плащане бенефициентът на финансовата подкрепа, финансирана с безвъзмездна финансова помощ, извършва:
1. проверка на документите, представени от изпълнителите по договори в рамките на проекта;
 2. проверка за изпълнението на определените условия за плащане в АДФП, съответно в ЗБФП, в случаите на отчитане чрез формите за предоставяне на финансова подкрепа по чл. 55, ал. 1, т. 2-3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) и чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ.
 3. проверка на място за удостоверяване на изпълнението на заявените за плащане дейности, когато е приложимо.

(5) Бенефициентът декларира в искането за плащане към Управляващия орган най-малко следното:

1. проверките по ал. 4 са извършени;
2. изборът на изпълнител е осъществен в съответствие с приложимото законодателство;
3. при извършени одити или проверки не са констатирани слабости и пропуски при управлението на одобрения проект, а за констатираните такива са предприети действия за тяхното отстраняване.

Чл. 42. (1) Управленските проверки за верифициране на разходите включват:

1. документална проверка на всяко искане за плащане, подадено от бенефициента, включително и на придружаващата го документация, която обхваща минимум обстоятелствата по чл. 19, ал. 4, т. 1 от Наредба № Н-3/22.05.2018 г.

2. проверки на място на бенефициенти, включително на мястото на изпълнение на проекта, финансови посредници или крайни получатели, партньори на бенефициента, когато това е приложимо, по преценка на Управляващия орган.

(2) Управляващият орган може да изиска от бенефициента допълнителни документи и разяснения по време на проверката и след приключване на цялостната проверка.

(3) За целите на верифицирането на разходите бенефициентът е длъжен да представя надлежно изготвени и попълнени заверени фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност, както и други изискуеми документи съгласно приложимото българско законодателство. Фактурите и счетоводните документи с еквивалентна доказателствена стойност следва да съдържат следните реквизити: наименованието на оперативната програма, номера от ИСУН 2020 на АДФП, съответно на ЗБФП, както и номера и датата на договора за изпълнение на дейностите по проекта. В случай че представените от бенефициента документи не съдържат посочените реквизити, разходите, включени във фактурата или счетоводния документ, не се верифицират.

(4) Когато договорът за изпълнение на дейностите по проекта е сключен преди сключване на АДФП, съответно преди съобщаването на ЗБФП, съответните реквизити по чл. 42, ал. 3 задължително следва да се поставят на гърба на фактурите/документите с еквивалентна доказателствена стойност.

(5) В случай че удостоверяването на съответния разход не може да се извърши с фактура, извършването на разхода се доказва с:

1. документ с еквивалентна на фактура доказателствена стойност - документи, които се издават при наличието на следните кумулативно дадени обстоятелства:

1.1. не може да се издаде фактура по действащото българско законодателство или по законодателството на издателя ѝ;

1.2. съдържа всички основни реквизити на фактура;

1.3. издаден е съобразно изискванията на действащото законодателство на издателя ѝ;

1.4. предоставено е заверено извлечение на изискванията на действащото законодателство на издателя ѝ в случаите, когато то не е българското;

2. друг разходооправдателен документ с доказателствена стойност по смисъла на българското законодателство.

Глава четвърта

ПЛАЩАНИЯ КЪМ БЕНЕФИЦИЕНТА

Раздел I

Видове плащания

Чл. 43. (1) Безвъзмездната финансова помощ се предоставя на бенефициента под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи, включително и на принос в натура и разходи за амортизация, когато е приложимо.

(2) Безвъзмездната финансова помощ за непреки разходи по проекта може да бъде предоставена под формата по чл. 55, ал. 1, т. 2 – 3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от

22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) и чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ, когато това е предвидено в АДФП, съответно в ЗБФП и при спазване на действащото законодателство.

(3) Управляващият орган извършва плащания към бенефициента в рамките на заложените от дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите лимити.

(4) Авансово плащане се извършва, когато такова е предвидено в „условията за кандидатстване“ и в АДФП, съответно ЗБФП. Преведените като авансови плащания суми служат за оборотни средства на бенефициента. Конкретният максимален размер на авансовите плащания се определя в АДФП, съответно ЗБФП и в съответствие с приложимото законодателство.

(5) Междинни и окончателни плащания се извършват при наличие на физически и финансов напредък на проекта и след верифициране от Управляващия орган на направените от бенефициента разходи.

Чл. 44. Общият размер на авансовите и междинните плащания по един проект не може да надхвърля:

1. за инфраструктурни проекти на стойност над 10 млн. лева и с повече от 50 на сто от общата стойност на проекта за строително-монтажни работи – до 90% от стойността на финансовата подкрепа;
2. при обезпечаване на авансовите плащания към бенефициенти с гаранция, издадена от банка или друга финансова институция, регистрирани в Република България – до 95% от стойността на финансовата подкрепа;
3. за бенефициенти от централната администрация на изпълнителната власт, когато утвърдените разходи по бюджета на първостепенния разпоредител, в чиято структура е бенефициентът, са по-високи от размера на отпуснатите авансови плащания - до 95 % от стойността на финансовата подкрепа;
4. във всички останали случаи - до 80 % от стойността на финансовата подкрепа, определена в АДФП, съответно ЗБФП.

Чл. 45. Разпоредбата на чл. 44 не се прилага, когато авансът е покрит изцяло с допустими разходи съгласно чл. 131, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Покриването на аванса с допустими разходи съгласно чл. 131, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 започва след като ограниченията, посочени в чл. 44, намалени с извършените авансови плащания, бъдат превишени. Остатъкът от верифицирания разход се счита за платен с авансовото плащане.

Чл. 46. Размерът на окончателното плащане се изчислява от Управляващия орган като от общата стойност на верифицираните от него общо допустими разходи по проекта, съфинансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, се приспадат сумите на извършените авансови и междинни плащания.

Раздел II

Условия за извършване на авансови плащания

Чл. 47. Доколкото в нормативен акт или в настоящите условия за изпълнение не е предвидено друго, авансови плащания се извършват след предоставяне на обезпечение от бенефициента.

Чл. 48. (1) За получаване на плащането, бенефициентът трябва да представи чрез ИСУН 2020 искане за плащане по образец, съдържащ се в системата.

(2) Авансовото плащане за проектите се извършва след сключване на АДФП, съответно ЗБФП и след представяне на документи, доказващи издаването и/или учредяването на

обезпечението за авансовото плащане, когато такова се изисква, които освен чрез системата ИСУН 2020 се представят и в оригинал.

(3) Обезпечение за авансово плащане не се изисква от бенефициенти – разпоредители с бюджет по чл. 11, ал. 3 и 9 от Закона за публичните финанси, от разпоредители с бюджет от по-ниска степен, от юридическите лица по чл. 13, ал. 4 от същия закон, с изключение на случаите по чл. 7, ал. 1, т. 3 от Наредба № Н-3 от 22 май 2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество.

(4) Срокът на валидност на обезпечението за авансово плащане не може да бъде по-кратък от срока за извършване на финалното плащане по проекта, определен съгласно АДФФП, съответно в ЗБФП, или до пълно покриване на аванса с допустими разходи съгласно чл. 131, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

(5) В случай на удължаване на срока за извършване на окончателното плащане по проекта, по реда на АДФФП, съответно ЗБФП, срокът на валидност на обезпечението на авансовото плащане следва да бъде удължен така, че да отговаря на изискването по ал. 4, съответно, при необходимост, да се учреди или издаде ново обезпечение.

(6) При обезпечение с гаранция, издадена от банка или финансова институция, тя трябва да бъде безусловна и неотменима в полза на администрацията, в чиято структура е Управляващият орган.

(7) Управляващият орган има правото, при необходимост, да изисква предоставянето на документите в оригинал, както и други документи, извън посочените в Списъка на писмените доказателства, които бенефициентът прилага към искане за извършване на плащане, приложен към настоящите условия за изпълнение.

Чл. 49. (1) Управляващият орган извършва проверка на документите и уведомява бенефициента при констатиране на някое от следните обстоятелства:

1. искането за плащане е непълно или неточно;
2. не е представен някой от изискуемите документи;
3. някой от представените документи не съответства на изискванията на Управляващия орган, но може да бъде приведен в съответствие с тях;
4. заявената в искането за плащане сума надвишава размера на авансовото плащане, определен в АДФФП, съответно в ЗБФП.

(2) В случаите по ал. 1, Управляващият орган уведомява бенефициента за констатираните от него непълноти, неточности и/или несъответствия и определя допълнителен срок за тяхното отстраняване.

Чл. 50. (1) Управляващият орган извършва авансово плащане в двуседмичен срок от получаването на искането за плащане.

(2) Когато бенефициентът не е приложил документ, необходим за извършване на авансовото плащане, или не представи обезпечение, управляващият орган го поканва да ги представи. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на представянето им.

(3) Спреният срок се възобновява от надлежното отстраняване на непълнотите, неточностите и/или несъответствията или от предоставянето на изисканите от Управляващия орган документи/информация.

Чл. 51. (1) Управляващият орган не извършва авансово плащане в следните случаи:

1. заявените в искането за плащане суми са недължими, тъй като в АДФФП, съответно в ЗБФП и в условията за кандидатстване не е предвидено извършването на авансово плащане;
2. бенефициентът не е представил надлежно искане за авансово плащане или някой от изискуемите документи;

3. някой от представените документи не съответства на изискванията на Управляващия орган и не може да бъде приведен в съответствие с тях и не може да бъде заменен с нов документ, отговарящ на изискванията на Управляващия орган;
4. авансово плащане не е дължимо по друга причина.

(2) В случаите по т. 2 от предходната алинея Управляващият орган извършва авансово плащане след подаване на ново искане от бенефициента, при съответно прилагане на правилата по настоящия раздел.

Чл. 52. Бенефициентът се задължава да не използва средствата, предоставени му под формата на авансово плащане по АДФП, съответно по ЗБФП, като обезпечение на каквито и да е негови задължения.

Раздел III

Условия за извършване на междинни плащания

Чл. 53. (1) Междинни плащания се извършват за възстановяване на допустими разходи по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 1 от ЗУСЕФСУ след верификацията им от Управляващия орган и след установен от него физически и финансов напредък по проекта, както и за финансиране на непреки разходи по формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ.

(2) За получаване на междинно плащане Бенефициентът подава чрез ИСУН 2020 искане за плащане по образец, съдържащ се в системата.

(3) Бенефициентът има право да подава искания за плащане, при условие че на бенефициента е издаден акт на ръководителя на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. за осъществен контрол за законосъобразност на обществените поръчки, разходи по които са включени в съответното искане.

(4) При отчитане на непреки разходи по формата, определена в чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ, бенефициентът включва в искането за междинно плащане сума в размер на 75% от произведението на процента на единната ставка и отчетените допустими преки разходи.

Чл. 54. (1) Към искането за плащане следва да бъдат подавани:

1. технически и финансов отчет – по образец, съдържащ се в системата ИСУН 2020;
2. разходооправдателни документи (фактури, документи с еквивалентна доказателствена стойност, платежни нареждания, банкови извлечения за извършени преводи и други документи), които удостоверяват размера на допустимите разходи, включени в искането за междинно плащане;
3. документи, посочени в АДФП, съответно ЗБФП и в Списъка на писмените доказателства за финансиране на формата определена в чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ за непреките разходи по проекта;
4. други документи, посочени в АДФП, съответно ЗБФП и в Списъка на писмените доказателства, които Бенефициентът прилага към искане за извършване на плащане, приложен към настоящите условия за изпълнение.

(2) В исканията за междинни плащания Бенефициентът посочва общия размер на допустимите разходи, които се възстановяват под формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 1 от ЗУСЕФСУ (преки и/или непреки), отчетени с приложените към тях разходооправдателни документи, както и дължимия размер на непреките разходи

по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4, от ЗУСЕФСУ, и като определя източниците на съфинансиране на средствата, включително собственото участие, в съответствие с процента, предвиден в АДФП, съответно ЗБФП.

(3) При отчитане на непреки разходи под формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ, бенефициентът включва в исканията си за плащане разходите под формата на единна ставка, изчислени съгласно определения конкретен размер² на този тип разходи в утвърдената от Ръководителя на ОПОС 2014-2020 г. Методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти по ОПОС 2014-2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове и в съответствие с Националната методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове. Задължително условие за включването на непреки разходи по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ в искане за плащане към управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. е извършването и включването на съотносими допустими преки разходи.

(4) Управляващият орган си запазва правото, при спазване на действащата нормативна уредба, да укаже на бенефициента да включва в исканията за плащане непреки разходи под формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ до определен процент от определената за тях единна ставка. В този случай остатъкът до пълния размер на дължимата единна ставка, ако такъв е дължим, се възстановява на бенефициента при извършване на окончателното плащане.

Чл. 55. (1) Управляващият орган извършва междинното плащане след проверка на предоставените документи и в случай че прецени за необходимо - след проверка на място.

(2) Управляващият орган може да изиска допълнително представянето на документи или разяснения от бенефициента, когато:

1. сума, включена в искането за плащане, не е дължима;
2. не са предоставени заверени фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност, или други изискуеми документи, доказващи извършване на дейностите в съответствие с условията за допустимост по раздел I от глава V от ЗУСЕФСУ;
3. има съмнение за нередност, отнасяща се до съответните разходи;
4. представените документи за физическия и финансов напредък на проекта са некоректно попълнени или не съдържат цялата задължителна информация.

(3) За представяне на документите и разясненията по ал. 2 Управляващият орган определя разумен срок, който не може да бъде по-дълъг от един месец.

Чл. 56. (1) Междинните плащания се извършват в срок до 90 дни от датата на постъпване на искането за плащане при Управляващия орган, заедно с изискуемите документи.

(2) Срокът за извършване на междинно плащане спира да тече от уведомяване на бенефициента за необходимостта от представяне на документите или разясненията по чл. 55, ал. 2, но за не повече от един месец. Спреният срок се възобновява с представяне на съответните документи и/или разяснения.

(3) В случай че бенефициентът не представи в срока по чл. 55, ал. 3 документ или разяснения по чл. 55, ал. 2, съответният разход не се верифицира като може да бъде включен в следващо искане за плащане.

² Процентът е посочен в АДФП.

(4) Междинни плащания се извършват след верифициране от УО на действително извършени и платени от бенефициента преки и/или непреки разходи под формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 1 от ЗУСЕФСУ през съответния отчетен период и на разходи, изчислени на база единна ставка, с цел потвърждаване на допустимостта им и при наличие на физически и финансов напредък по проекта.

(5) В случай че при извършване на проверката се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искане за междинно плащане са извършени за дейности, финансирани с други средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента, съответните разходи не се верифицират и не се възстановяват от безвъзмездната финансова помощ.

Чл. 57. (1) Ако при извършването на проверката се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искане за междинно плащане, не съответстват на изискванията за верификация или не е налице физически и финансов напредък по проекта, съответните разходи не се верифицират, съответно не се възстановяват от безвъзмездната финансова помощ. Едновременно с извършването на верификацията на разходите, включени в искането за междинно плащане и подлежащи на възстановяване под формата на безвъзмездна финансова помощ, вкл. под формата по чл. 55, ал. 1, (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ, Управляващият орган верифицира и размера на разходите, които Бенефициентът е бил длъжен да осигури под формата на собствено участие. Собственият принос на Бенефициента се определя като процент от реално разходваните средства по проекта за допустими разходи и се приспада от размера на всяко междинно и окончателно плащане.

(2) В случаите по ал. 1 съответните разходи могат да бъдат верифицирани, ако се включат в следващи искания за плащане, след представянето на документ и/или разяснения, поискани от Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г.

(3) Размерът на дължимите непреки разходи по формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ се изчислява след налагане на определената в АДФП/ЗБФП ставка към верифицираните преки разходи за съответното искане за плащане при спазване на условието по чл. 53, ал. 4.

(4) Управляващият орган уведомява бенефициента за резултатите от проверката за верификация включително за сумите, които са верифицирани, съответно сумите, които не са, както и мотивите за това.

(5) Верифицираните суми по искането за плащане се посочват в лева, по източници на съфинансиране /безвъзмездна финансова помощ и собствено участие/, в съответствие с АДФП, съответно ЗБФП.

Чл. 58. Верификацията на разходите на Бенефициента е задължително условие за сертифициране на разходите от Сертифициращия орган по чл. 126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Раздел IV

Условия за извършване на окончателно плащане

Чл. 59. (1) Окончателното плащане се извършва за възстановяване на допустими разходи по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 1 (преки и/или непреки) от ЗУСЕФСУ след верификацията им от Управляващия орган и след установяване на физическото и финансово изпълнение на проекта и постигане на заложените индикатори, както и за финансиране на непреки разходи по формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр.

101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ.

(2) За получаване на окончателно плащане бенефициентът подава чрез ИСУН 2020 искане по образец, съдържащ се в системата. Искането се подава в срок от един месец от приключването на всички дейности по проекта.

(3) В искането за окончателно плащане бенефициентът включва и остатъчния размер на непреките разходи по формата, определена в чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ, изчислен като разлика между общия размер на допустимите непреки разходи по проекта и възстановените от УО на ОПОС 2014-2020 такива по искания за междинни плащания.

Чл. 60. (1) Към искането за окончателно плащане Бенефициентът подава в ИСУН 2020 следното:

1. технически и финансов отчет – по образец съдържащ се в системата;
2. разходооправдателни документи (фактури, документи с еквивалентна доказателствена стойност, платежни нареждания, банкови извлечения за извършени преводи и други документи), които удостоверяват размера на допустимите разходи;
3. документи, посочени в АДБФП, съответно ЗБФП и в Списъка на писмените доказателства за финансиране на формата определена в чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ за непреките разходи по проекта;
4. други документи, посочени в АДБФП, съответно в ЗБФП и в Списъка на писмените доказателства, които бенефициентът прилага към искане за извършване на окончателно плащане, приложен към настоящите условия за изпълнение.

(2) В случай че при извършване на проверката се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искането за окончателно плащане са извършени за дейности, финансирани с други средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента/партньора, съответните разходи не се верифицират и не се възстановяват от безвъзмездната финансова помощ.

(3) В искането за окончателно плащане бенефициентът посочва:

1. общия размер на допустимите преки разходи, отчетени с приложени разходооправдателни документи, като определя източниците на съфинансиране на средствата, включително, ако е приложимо, собственото участие, в съответствие с процента предвиден в АДБФП, съответно ЗБФП;
2. остатъчната стойност на непреките разходи по формата на чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ.

(4) При отчитане на разходи за организация и управление под формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ в окончателно искане за плащане по проекта, в него се включват действително извършените и платени от бенефициента преки разходи през съответния отчетен период, както и непреки разходи, изчислени като разлика между общия размер на допустимите непреки разходи по проекта и възстановените по искания за междинни плащания от УО на ОПОС 2014-2020 такива.

(5) По изключение в искането за плащане могат да се включат и действително извършени и платени преки разходи и съотносими непреки разходи по формата на чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ от предходни отчетни периоди,

които не са били отчетени своевременно или са били отчетени, но не са били верифицирани от УО.

Чл. 61. (1) Окончателното плащане се извършва в срок до 90 дни от датата на постъпване на искането за плащане при Управляващия орган, заедно с изискуемите документи.

(2) Преди извършване на окончателното плащане Управляващият орган извършва проверки, съответно изисква документи или разяснения по реда и в сроковете по чл. 55.

(3) Срокът за извършване на окончателно плащане спира да тече от уведомяването на бенефициента за необходимостта от представяне на документите или разясненията по реда на чл. 55, ал. 2, но за не повече от един месец. Спреният срок се възобновява с представяне на съответните документи и/или разяснения.

(4) В случай че бенефициентът не представи в срока по чл. 55, ал. 3 документ или разяснения, съответният разход не се верифицира.

(5) В рамките на проверките Управляващият орган извършва задължителна проверка на място и изготвя доклад, който при необходимост съдържа и препоръки за бенефициента. До изпълнение на съдържащите се в доклада препоръки във връзка с чл. 63, ал. 1 от ЗУСЕФСУ окончателно плащане не се извършва.

(6) Ако при извършването на проверката се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искане за окончателно плащане, не съответстват на изискванията за верификация или не е налице физически или финансов напредък по проекта, съответните разходи не се верифицират, съответно не се възстановяват от безвъзмездната финансова помощ.

(7) Размерът на остатъчната стойност на дължимите в окончателното плащане непреки разходи по формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ се определя от Управляващия орган въз основа на верифицираните преки разходи по проекта и финансираните непреки разходи с междинни искания за плащане

(8) Едновременно с извършването на верификацията на разходите, включени в искането за окончателно плащане и подлежащи на възстановяване под формата на безвъзмездна финансова помощ, вкл. по формата по чл. 55, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 4 от ЗУСЕФСУ, Управляващият орган верифицира и размера на разходите, които Бенефициентът е бил длъжен да осигури под формата на собствено участие, ако такова е предвидено в АДФП, съответно ЗБФП. Собственият принос на Бенефициента се определя като процент от реално разходваните средства по проекта за допустими разходи и се приспада от размера на всяко междинно и окончателното плащане.

(9) Управляващият орган уведомява бенефициента за резултатите от проверката за верификация, включително за сумите, които са верифицирани, съответно сумите, които не са и мотивите за това.

(10) Верификацията на разходите на бенефициента е задължително условие за сертифициране на разходите от Сертифициращия орган по чл. 126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Чл. 62. В случай че бенефициентът не представи искане за окончателно плащане в срока по чл. 59, ал. 2, Управляващият орган извършва проверка на място, при която ако установи, че бенефициентът е извършил допустими за финансиране разходи, същите се верифицират служебно от Управляващия орган и се подават за сертифициране към Сертифициращия орган.

Глава пета
НЕРЕДНОСТ И ИЗМАМА
Раздел I
Определения за нередност и измама

Чл. 63. (1) Бенефициентът декларира, че е запознат с определенията за нередност и измама по смисъла на приложимото европейско законодателство, като при подаването на проектното предложение попълва и представя декларация по образец, който е приложен към насоките за кандидатстване, в частта „условия за кандидатстване“.

(2) Бенефициентът е длъжен да запознае всички свои служители, участващи в управлението и/или изпълнението на проекта, с определението за нередност и измама и с действията, които следва да предприемат, в случаите когато заподозрат наличието на нередност или измама. Запознаването на служителите се удостоверява с подписването на декларация по образца по ал. 1 от всеки от служителите.

(3) Бенефициентът е длъжен, при промяна в състава на служителите, участващи в управлението и/или изпълнението на проекта, да извърши действията по ал. 2 в 10-дневен срок от назначаването/преназначаването на служители.

(4) Декларациите по предходните алинеи се съхраняват от бенефициента в рамките на срока по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Чл. 64. Бенефициентът се задължава да следи и да докладва на Управляващия орган за сигнали за нередности и измами при изпълнението на проекта.

Раздел II
Налагане на финансови корекции

Чл. 65. (1) В случаите по чл. 70, ал. 1 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 52 от 9.06.2020 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) Управляващият орган може да отмени изцяло или частично финансовата подкрепа със средства от ЕСИФ като наложи на бенефициента финансова корекция.

(2) Основанието за налагане на финансова корекция и установяването на приложимия ѝ размер се определят съгласно релевантното действащо национално законодателство.

Чл. 66. (1) При наличие на нередност, съставляваща нарушение на приложимото право на Европейския съюз и/или българското законодателство съгласно чл. чл. 70, ал. 1, т. 10 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 85 от 2017 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г.), Управляващият орган уведомява писмено бенефициента, като му предоставя възможност за подаване на възражения.

(2) Бенефициентът може да подаде писмено възражение срещу основателността и/или размера на предложената финансова корекция в определен от Управляващия орган разумен срок, който не може да бъде по-кратък от 2 седмици от уведомяването по ал. 1.

(3) Ако бенефициентът не подаде възражение в срока по ал. 2 или след получаване на постъпилото възражение, Управляващият орган, в 1-месечен срок от представянето на възражението, съответно от изтичането на срока за това, издава писмено мотивирано решение за налагане на финансова корекция. Управляващият орган уведомява бенефициента за наложената финансова корекция и за нейния конкретен окончателен размер.

(4) В случай, че Управляващият орган приеме мотивите на бенефициента за неналагане на финансова корекция и вече не е налице нарушение на законодателството в областта на обществените поръчки, същият прекратява започнатото производство и уведомява бенефициента за това.

(5) В случай че Управляващият орган приеме мотивите на бенефициента в частта, касаеща финансовия ефект на установените нарушения, в 1-месечен срок от представянето на

възраженията Управляващият орган прекратява производството по налагане на финансова корекция. Управляващият орган уведомява бенефициента за издадения акт.

(6) Решението по ал. 3, ал. 4 и ал. 5 съставлява индивидуален административен акт.

(7) Ръководителят на Управляващия орган на ОПОС 2014-2020 г. налага финансови корекции на основание чл. 70, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) т. 1 от ЗУСЕФСУ чл. 70, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 2 от ЗУСЕФСУ, чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), чл. 70, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), чл. 70, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 5 от ЗУСЕФСУ, чл. 70, ал. 1, т. 6 от ЗУСЕФСУ (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.) и чл. 70, ал. 1 (редакция, ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г., на осн. § 70 ПЗР на ЗИД ЗУСЕСИФ, обн., ДВ, бр. 51 от 1.07.2022 г., в сила от 1.07.2022 г.), т. 7 и т. 8 от ЗУСЕФСУ като спазва действащото към момента на налагането им законодателство.

Раздел III

Ред за възстановяване на неправомерни разходи

Чл. 67. (1) Бенефициентът е длъжен да възстанови на Управляващия орган предоставената безвъзмездна финансова помощ, когато е:

1. определена индивидуална финансова корекция;
2. недължимо платена без правно основание или при отпаднало основание.

(2) Бенефициентът е длъжен да възстанови на Управляващия орган сумата по предоставеното авансово плащане, когато се установи, че предоставените средства не се разходват за извършване на плащания по проекта и/или че се използват за финансиране на недопустими разходи.

(3) В случай че Управляващият орган установи нарушения на законодателството в областта на държавните помощи, включително при неизпълнение на задължения на бенефициента във връзка с предоставянето на държавни помощи, Управляващият орган има право да изисква от бенефициента възстановяване на неправомерно получените от него суми, заедно със съответните лихви, които се начисляват за периода от датата, на която неправомерната помощ е била на разположение на получателя, до датата на нейното възстановяване.

(4) В случаите на установена нередност бенефициентът е длъжен да възстанови всички подлежащи на възстановяване суми, заедно със съответната лихва, когато такава се дължи, която се начислява от момента, в който задължението стане изискуемо. Във всички случаи, когато бенефициентът възстанови дължимите от него суми по нередности, той е задължен да ги осчетоводи в счетоводната си система.

(5) В случаите на установени неправомерно получени суми Бенефициентът е длъжен да възстанови всички подлежащи на възстановяване суми, заедно със съответната лихва, когато такава се дължи, която се начислява от момента, в който задължението стане изискуемо. Във всички случаи, когато Бенефициентът възстанови дължимите от него суми, той е задължен да ги осчетоводи в счетоводната си система.

(6) В случай че до крайния срок за приспадане на нетни приходи (3 години след приключване на проекта или 30.09.2023, което събитие настъпи по-рано), в резултат на контролна или одитна проверка на Бенефициента се установи наличие на нетни приходи, които не са били идентифицирани и отчетени към момента на одобрение на проекта, и/или промяна в тарифната политика, тези нетни приходи се приспадат от разходите за проекта,

които са верифицирани, и Бенефициентът е длъжен да ги възстанови на Управляващия орган.

Чл. 68. (1) Бенефициентът се задължава да спазва чл. 71, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и да възстанови средствата от оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, ако в срок до 5 години от окончателното плащане или в рамките на периода от време, определен съобразно приложимите правила за държавни помощи, възникне някое от следните обстоятелства:

1. прекратяване или преместване на производствена дейност извън програмния район;
2. промяна на собствеността на дадена позиция от инфраструктурата, която дава на дадено търговско дружество или публичноправна организация неправомерно преимущество;
3. значителна промяна, по смисъла на чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

(2) Бенефициентът възстановява приноса от ЕСИФ и в случай че премести производствената дейност по ал. 1, т. 1 извън Европейския съюз в срок до 10 години от окончателното плащане.

(3) Неправомерно платените суми по ал. 1 и 2 се възстановяват от бенефициента пропорционално на периода, за който изискванията не са били изпълнени.

Чл. 69. Бенефициентът възстановява дължимите средства в сроковете и по реда на ЗУСЕСИФ и на Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество.

Чл. 70. (1) Всички разходи, свързани с възстановяването на дължими суми на Управляващия орган, независимо от основанията за това, са изцяло за сметка на Бенефициента. При констатиране от Европейската комисия или одитния орган слабости в системата за управление и контрол на програмата, Ръководител на Управляващия орган може да коригира разходите, подадени за сертификация към Европейската комисия, като използва единна ставка или екстраполирана финансова корекция. В този случай, разходите са за сметка на бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет, в чиято структура е Управляващият орган.

(2) Управляващият орган не отговаря за щети или понесени вреди от персонала или имуществото на Бенефициента през време на изпълнението на проекта или като последица от него. Бенефициентът не може да иска промяна на бюджета на проекта или други видове плащания за компенсиране на такава щета или вреда.

Глава шеста

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА АДБФП/ЗБФП

Чл. 71. Управляващият орган прекратява едностранно АДБФП, съответно ЗБФП, когато бенефициентът не сключи договор с изпълнител до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване.

Чл. 72. Управляващият орган може да прекрати едностранно АДБФП, съответно ЗБФП, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществения интерес.

Чл. 73. АДБФП, съответно ЗБФП може да бъде едностранно прекратен, когато АДБФП, съответно ЗБФП, не е възможно да бъде приведен/а в съответствие със свързани с процедурата за предоставяне на безвъзмездната финансовата помощ промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, произтичаща от стратегически документ, или в оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, както и при несъгласие на другата страна с промените.

Чл. 74. (1) При прекратяване на АДБФП, съответно на ЗБФП, Управляващият орган има право да иска от бенефициента да му възстанови всички изплатени средства по АДБФП,

съответно по ЗБФП в указан от Управляващия орган срок, ведно с дължимата лихва, която се начислява от момента, в който задължението стане изискуемо.

(2) Прекратяването на АДБФП, съответно ЗБФП се извършва по реда и при наличие на основанията, съдържащи се в действащата нормативна уредба.

Глава седма **ПОДСЪДНОСТ ПРИ СПОРОВЕ**

Чл. 75. (1) АДБФП, съответно ЗБФП, се оспорва по реда за оспорване на индивидуални административни актове, уреден в Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Всички актове, издавани от Управляващия орган във връзка с АДБФП, съответно със ЗБФП, са административни актове и се оспорват пред компетентния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) На съдебен контрол не подлежат индивидуалните административни актове, издадени от Управляващия орган, когато бенефициентът е от същата административна структура.

Глава осма **ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 76. (1) Кореспонденцията между страните се изпраща на адресите, посочени в АДБФП, съответно в ЗБФП.

(2) За дата на съобщението/известие се смята:

1. датата на предаването – при ръчно предаване на съобщението/известие;
2. датата на пощенското клеймо на обратната разписка – при изпращане по пощата;
3. датата на приемането – при изпращане по факс;
4. датата на полученото електронно писмо – при изпращане по електронна поща с електронен подпис;
5. изпращане на документа чрез ИСУН 2020, освен когато в АДБФП, съответно в ЗБФП и в настоящите условия за изпълнение не е предвидено уведомяването да се извърши с писмо, по факс или по електронна поща.

(3) В случай на промяна на адреса на някоя от страните, съответната страна е длъжна да уведоми другата в 10-дневен срок от промяната.

(4) До получаване на уведомлението по ал. 3, цялата кореспонденция, изпратена на посочения в АДБФП, съответно в ЗБФП адрес, се счита за надлежно връчена на съответния адресат.

Чл. 77. Кореспонденцията съдържа обозначение на номера на проекта, номера на АДБФП, съответно на ЗБФП и пълното наименование на проекта.

Чл. 78. Управляващият орган и бенефициентът се задължават да спазват действащото европейско и национално законодателство, регулиращо изпълнението на задълженията им по АДБФП, съответно по ЗБФП.

Чл. 79. В случай че някоя от клаузите на настоящите условия за изпълнение бъде обявена за нищожна, невалидна или неприложима изцяло или отчасти по силата на нормативен, административен или съдебен акт, тази клауза няма да се прилага, без това да засяга действителността и/или приложимостта на останалата част от условията за изпълнение.

Чл. 80. Неразделна част от настоящите условия за изпълнение, като част от насоките за кандидатстване, са:

1. образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, съгласно Приложение № 1 към условията за изпълнение;
2. образец на декларация на бенефициента, че към датата на сключване на АДБФП,:
- проектът не е физически завършен;

- исканата безвъзмездна финансова помощ не е за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента. Декларацията се попълва и подава съгласно Приложение № 2 към условията за изпълнение;

3. списък на писмените доказателства, които бенефициентът прилага към искане за извършване на плащане, съгласно Приложение № 3 към условията за изпълнение.
4. образец на декларация на бенефициента, че подадените за възстановяване разходи са изцяло за дейности, описани в проектното предложение, съгласно Приложение № 4 към условията за изпълнение.

* * * *